

KONCHILAR HAYOTTI

Gazeta 1991-yildan chiqqa boshlagan

№6 (792), 2025-yil 21-mart

[facebook.com/nkmkofficial](#)[t.me/ngmkofficial](#)[instagram.com/nkmk.official](#)[www.ngmk.uz](#)

■ Qutlov

NAVRO’Z – UMRBOQIY QADRIYAT!

Quvondiq SANAULOV,
“Navoiy kon-metallurgiya
kombinati” AJ Boshqaruva raisi – Bosh
direktori

Qadrlı kombinatimiz ishchi-xodimlari!
Aziz hamkaslar!

Barchangizni kirib kelayotgan sharoqona Yangi
yil – Navro’zi olam bilan samimiyy tabrikayman.
Ayni kundurda ona tabiatda uyg’onish, yangi
kun, yangi mavsum va yangi hayot nafas bos-
lanmoqda. Yurtimizga mehr-oqibat, shukronalik,
yasharish va yangilanish ayyomi – Navro’zi olam
kirib kelmoqda. Azally bayramimiz – sharoqona
Yangi yilning Ramazon oyida nishonlanayotgani-
da ham bir hikmat bor.

Qutlug’ ayyomning udumlari inson ruhiyatini
ni pokladi, ko’ngliga quvonch bag’ishlendi, uni
hayotga, yashashga ruhlantiradi. Navro’z – inson
va tabiat chambarchas ekanligi, ona zaminga
mehr-muhabbat, saxovat va muruvvat kabi fazi-
llatlar xalqimizning qon-qoniga singib ketganiqning
yorgin namoyon etidi. Bu pok niyatlar ijobat bo-
ladigan muborak Ramazon oyining mazmun-mo-
hiyatiga hamohangligi bilan ahamiyatidir.

Barchangizga ma’lumki, mamlakatimizda
keng ko’lamlı islohotlar, yangilanish va o’zgarish-
lar amalga oshirilmoqda. Muhtaram Prezidenti-
miz Shavkat Mirziyoyev rahbarligida boshlangan
islohotlar boshqa sohalor bilan bir qatorda kon-
metallurgiya sanoati korxonalarini ham yuksalish
bosqichiga olib chiqmoqda. Davlatimiz rahbari
tashabbusi bilan qabil qilingan Qimmatbaho
metallar ishlab chiqarish hajmini oshirish dastur-
si doirasida keyingi sakkiz yilda umumiy qiymati
3 milliard dollarlik 24 ta yirik investitsion loyihami
ishga tushirdik.

Investitsiya loyihamarini jadallashtirish evazisi
2026-yilgacha mo’ljallangan dastur ijrosini
2024-yilda, muddatidan ikki yil oldin bajarishga

erishdik. Dasturda belgilangan ishlab chiqarish
rejasini 32,2 foiz ortig’i bilan bajardik.

Kombinatimizda asosiy iqitsodiy ko’satkichlar
bo’yicha joriy yilning ikki oylik rejalar sharaf bilan
uddalandi. Bunda korxona tasarrufidagi barcha
kon boshqarmalari, zavod va konlar, bo’linmalar
jamoalarining munosab hissalar bo’. Ayni payt-
da Janubiy kon boshqarmasi “Zarmitan” koni-
da muhandislik jihatdan noyob bo’lgan “Skipi”
shaxta stvolini ishga tushirish ishlari jedallik bilan
olib borilmogda. Yirk investitsion loyiha – “Skip-
li” stvol Markazi Osiyoda yagona hisoblananadi
va uning foydalanishiga topshirilishi O’zbekiston
kon-metallurgiya sanoatida yangi bosqichni
boshib beradi.

O’zbekistonning go’zal maskanga aylantirishda
har bir yurdoshimiz faol ishtirot etib, mamlakatimiz
obodligi va xalqimiz farovonligiga hissa
qi shayotganligi olib borilayotgan xalqparvar si-
yosining natijasidir. Bu yilgi Navro’z umumxalq
bayrami yurtimizda “Qadriyatlarining boqiq bo’lsin,
Navro’z!” degan bosh g’oya asosida nishonlan-
moqda. Uning shukuhidan yoshu-qari shodanib,
go’zal tabiat qo’yniga otlanib, qir-adirlar bag’rida,
so’lim go’shalarda umumxalq sayillari tarzida tan-
tana qilishyapti. Navro’zi olam munosabati bilan
yurtimiz bo’ylab hasharlar o’tkazilmoqda. “Yashil
makon” loyihami doirasida mevali va manzarali
bog’u roq’lar barpo etilmogda.

Navoiy kon-metallurgiya kombinati bo’lin-
malari joylashgan bepoyon Qizilqum kengliklari,
Nurota tog’ tizmalari, Qo’shrabot, G’allaorol
adirlarida ham bahor tarovati kezmoqda. 40 dan
ortiq elat va millat vakillaridan iborat jamoamiz
bilan Navro’zi olamni shodu xurramlikda qarshi
olyapmiz.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev tomonidan
ilgari surilgan “Yashil makon” umummiliy loyihami
doirasida Navro’z bayrami arafasida kombinat-
ning barcha bo’linmalarida bu boradagi ishlari
anqoq chora-tadbirler asosida olib borilmogda. Jo-

riy yil bahor mavsumida “Yashil makon” umum-
milliy loyihasi doirasida 102,8 hektar maydonda
300 ming tutdan ortiq mevali, manzarali daraxt
hamda buta ko’chatlari ekilishi rejalashtirilgan.
Navoiy, Zarafshon, Uchquduq, Marjonbulog
shaharlar, Zarkent qo’rg’oni, Nurota tumanidagi
“Pistali” koni va boshqa ishlab chiqarish obyek-
tlari huddidagi 110 ming donadan ortiq manzarali
va buta ko’chatlari o’tqazildi.

Bayram arafasida kasaba uyushmasi Kengashi
bilan birgalikda pensionerlar, ijtimoiy himo-
yaga muhtoj insonlar, kam ta’minlangan oilalar

holidays xabar olinib, ularga oziq-ovqat to’plam-
lari yetkazib berildi. Ischlchi-xodimlar uchun arzon-
lashtirilgan yarmarkalar, tarixiy joylarga sayohat-
lar, bayram dasturxonlari tashkil etilmogda.

Ayni paytda 2025-yilga mo’ljallangan investi-
tsion loyihalarni amalga oshirish, qurilish-bun-
yodkorlik, mahsulot ishlab chiqarish yuzasidan
belgilangan rejalarni bajarish imkonini beradigan
konchil ishlari jalal sur’atda davom ettilmoq-
da. Fursatdan foydalanan, sizlarga fidokorona
mehnat va yutuqlarga qo’shangan ulkan hissangiz
uchun tashakkur bildiramiz va kelgusidagi faoli-

yatingizda ham muvaffaqiyatlar bardavom bo’li-
shiga ishonamiz.

Yana bir bor sizlarni tabiatda uyg’onish, yan-
gilanish va yasharish ayyomi, insonlar orasida
hamjihatlik, tinchlik-totuvlik, farovonlik va mehr-
oqibat timсоли bo’lgan Navro’zi olam bilan sami-
miy muborakbod etamiz.

Sizlarga mustahkam sog’lik-salomatlilik, oilaviy
baxtu saodat, xonardonlarigizga fayzu baraka
tilaymiz.

Navro’zi olam yurtimizga, har bir xonadonga
baxt va quvonch, mo’l-ko’lchilik olib kelsin!

■ Qadriyatlarining boqiq bo’lsin, Navro’z!

PISTALI TOMONLARDA

konchilar va metalluglar tarix yaratmoqdalar

Bu yilgi bahor Nurota
kengliklariga har doimgidek
o’zgacha tarovat bag’ishladi.
Tuman markazidan “Pistali”
koni sari yo’l olarkanmiz,
o’ngu so’ldagi betakror
manzaralarni kuzatib ko’z
quvnaydi. Tun bo’yi davom
etgan yomg’irdan so’ng
yanada tozalangan havodan
to’yb-to’yb nafas olib,
bahri dili ochiladi kishining.
Yovshan va boshqa cho’i
o’t-o’lanlarining bahordan
darak beruvchi yoqimli
hidi dimog’ingga uriladi.
Ahyon-ahyonda cho’pon
uyi va qo’rasi, suruv ko’zga
tashlanadi. Huv ana, yastanib
yotgan Nurota tizmalari
tepasiga qish chillasida
tushgan qor erib bitmaganidan
oqarib ko’rinadi. Bir so’z bilan
aytganda, rassomga katta
polotonlarni yaratishga ilhom
beradigan go’zal manzara.

Kon bududiga kiraverishdan bosh-
lanadigan, Pistalida zamonyavi sano-
at majmuasi qurilishi munosabati bilan
bunyod etilgan keng, asfalt yo’ning si-
fati alohida e’tiborga molik. Mashina oy-
nasidan chor-atrofi kuzatib, manzilga
yetib kelganimizni sezmay goldik. Dab-
durustdan xayolimda Pistalida qad rost-
lagan sanoat majmuasi sahro bag’idagi
mo’jizadek bududiga yangicha hayot,
xalq turmushiga farovonlik baxsh etishi
haqida fikr kechdi va bu bejiz emasdi.
Bu zaminda konchilar, metalluglar va
transportchilar jasoratli mehnatlari bilan
chinakamiga tarix yarataytilar.

Mazkur sanoat maydonida aksariyat

erishdik. Ko’zlaridan
o’ta chaqnaydigan, kasbi-kordanan fax-
radigan yoshlarning intilishlari, ertangi
kunga ishonchlar yuksak. Darvoqe, o’t-
tiz bez yoshning nari-berisida bo’lgan
6-gidrometallurgiya zavodi direktori Ja-
surs Berdiyev, “Pistali” karyeri boshlig’i
Zohidjon Norov, avtogaраж boshlig’i Ali-
shev Ravshanovlar bilan suhabatimizdan
ko’p masala oydinlashdi. Yigitlarining
fikr-mulohazalar, suhabat mavzusi za-
voda ma’dan yetkazib berish maromni
va sur’atni ta’minlash, uni qayta ish-
lash, mahsulot ishlab chiqarish, qimmat-
baho metal ajratib olish hajmini oshirish
haqida bordi. Babs-munozara, o’zaro
muloqotdan jamaolar o’tasidagi hamji-
hatlik, maqsad yagonaligi erishilayotgan
yutuqlarning bosh omili ekanligiga amin
bo’ldim. Zero, bu uchta bo’linma faoliyati
hamda ishning pirovlar natijasi chamlar-
barchas bog’liqidir.

Nurota tumanining chekka bududiga
qisqa fursata loyiha qiymati 274,7 mil-
lion dollarga teng bo’lgan ma’danni qayta
ishlaydigani zamonyavi majmuamining
barpo etilishi Navoiy kon-metallurgiya
kombinatining qudrati, imkoniyatlari,
mutaxassislarining yugori salohiyatini
munoyon etdi. Yangi sanoat maydonida
ikki mingdan ortiq ish o’rniali yaratildi.

Yangi zavod ma’danni tayyorlash,
maydalash va gravitatsion boyitish, si-
anishlar va sorbsiyatlari, desorbsiya va
tayyor mahsulot bo’linmalaridan iborat.
Korxonada ayniqsa, ma’dandan oltin aj-

ratib olishda yaxshi natijaga erishilmoq-
da. Zavod jamoasi joriy yilning ikki oylik
rejasini barcha ko’satkichlar bo’yicha
oshirib bajardi. O’tgan davrda ma’danni
qayta ishlashtirilishi 101,8 foiziga, yarim tayyor
mahsulot ishlab chiqarish 132,8 foizga
uddalandi. Zavod ishga tushirilgan
2023-yilda 2 million 54,5 ming tonnadan
ortiqroq ma’dan qayta ishlangan bo’lsa,
o’tgan yili bu ko’satkich qarib 5 million
130 ming tonnani tashkil etdi yoki reja
mos tarzda 109,4 va 112,7 foizga ado
etildi. Joriy yilda zavod quvvatini 5 million
150 ming tonnaga yetkazish mo’l-
jallamoqda. Hozirgi kundagi ish sur’ati
bu marra sharaf bilan egallanishidan
dalolat berib turibdi. Qo’lga kiritilayot-
gan muvaffaqiyatlarda bosh texnolog
Abdum’omin Shamsiddinov, mayda-
lash va gravitatsion boyitish bo’linmasi
boshlig’i Abdulla Mahmudov, tegrimor
mashinisti Kamoliddin Abdurahmonov,
ta’mirlovchi-chilangalar Azizjon Sher-
nazarov, A’lo Hasanov, Muhiddin Satto-
rov, elektromontor Shohruh Qodirov,
konveyyer mashinisti Baxtiyor G’afforov,
ma’dan tayyorlash bo’linmasi boshlig’i
o’rinbosari Toxir Elmurodovlarning
munosib hissalar bo’lgan.

Unda Budgetlashtirish va kontrolling
boshqarmasi Statistika va boshqaruv
hisoboti bo’limi boshlig’i B.Ergashov,
Investitsiya boshqarmasi boshlig’i o’rin-
bosari O.Zaripov, Jismoniy va yuridik
shaxslarning murojaatlari oид ishlarni
zorazat qilish va muvofiqlashtirish bo’li-
mi boshlig’i Sh.Idiyev, Kadrler boshqarmasi
kadrlar hisobi bo’limi boshlig’i O.Rahmatov,
Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
boshqarmasi boshlig’i o’rinbosari B.Bozorov
va Komplayens xizmati sektor boshlig’i A.Bozorovlarning
yil yakunlariga bag’ishlangan ma’ruzala-
ti tinglandi.

Matbuot anjumanida ta’kidlanganidek,
Navoiy kon-metallurgiya kombinati
kombinatida hujjatlar va topshirilgalar ijrosini
o’z vagtida va sifatli ta’minlash hamda
nazorat qilish bo’yicha zamonaviy tizim
joriy etilgan. 2024-yilda ijro.gov.uz tizimi
o’rnatiladi. O’zbekiston Respublikasi Prezi-
dentinining 104 ta topshirig’i nazoratga
olgingan bo’lib, ijrosi to’liq ta’minlandi.
Kombinat ichki hujjat aylanish tizimi
edo.ijro.uz da yuqori turuvchi organ-
larning 2 546 ta hujjati (5 269 ta top-
shirig’i) ro’yxatga olingan. Shundan, 4
566 ta topshirig’i bajarildi va 703 tasi ish
jarayonida.

2024-yilda “NKMK” AJ tomonidan
29,9 trln. so’mlik mahsulot ishlab chiqarildi.
O’sish sur’ati 2023-yilda nisbatan
105,3 foizga teng bo’ldi. Oltin ishlab chiqarish
rejasini 105,2 foiz, kumush ishlab chiqarish esa
113,4 foizga bajarildi. O’z-

Davomi 2-betda

OAV VAKILLARI “NKMK” AJDA:

2024-yilda amalga oshirilgan ishlar
yuzasidan hisobot tinglandi

bekiston Respublikasi Davlat budgetiga
57,5 trillion so’m miqdorida soliqlar va
dividendlar to’landi.

Investitsiya dasturi doirasida 790 mil-

lion dollarlik mablag’ o’zlashtirilib, 715 ta
yangi ish o’rni yaratildi. Mahalliyashtir-
ish dasturi doirasida 916 milliard so’mlik
o’rni yaratildi. Mahalliyashtirilgan mahsulot ishlab
chiqaridi va tarmoqlararo sanoat koo-
peratsiyasi doirasida 6,2 trillion so’mlik
mahsulot xarid qilindi.

Kombinat korxonalarida axborot-
kommunikatsiya texnologiyalarini keng
joriy etish, ish jarayonlari samaradorli-
gini oshirish maqsadida, 2024-yilda 10
dan ortiq axborot tizimlari joriy etildi.
Respublika va mahalliy ijob etuvchi
organlarda raqamli rivojlanish darajasini
reyting baholash tizimida 2024-yil II ya-
rim yillik yakun bo’yicha raqamli trans-
formatsiya holatini reytung baholash na-
tijalariga ko’ra, “Navoiy kon-metallurgiya
kombinati” AJ xo’jalik boshqaruviga organ-
lari o’tasida 97,98 foiz ko’satkich bilan
1-o’rinni egalladi.

2024-yilda kadrlar malakasini oshirish
va qayta tayyorlash maqsadida, 15
261 nafr ishchlari oqitildi. Shundan,
kombinatning 5 ta o’quv markazida
12 840 nafr ishchlari belgilangan dastur-
lar bo’yicha kasbga oqitildi. O’tgan yilda
oliy o’quv yurtinining qarib 700 nafr
bitiruvchilari kombinat korxonalariga ish-
ga qabul qilindi.

Davomi 2-betda

■ Qadriyatlarining boqiy bo'lsin, Navro'z!

PISTALI TOMONLARDA

konchilar va metallurglar tarix yaratmoqdalar

■ Oxiri. Boshlanishi 1-betda

"Pistali" koni jamoasining ham ish faoliyati maqtovga munosibdir. Hudud yer osti boyliklari o'zlashtirishda "Qizilqum" kon boshqarmasi bosh geologi Ilyos ibodulayevning bilim va tajribasi asqotyapti. Kon tarkibidagi ma'dan tahlil laboratoriysi, geologiya xizmati mutaxassislar, shuningdek, marksheyderlar, mexaniklar zimmalaridagi vazifalarga mas'uliyat bilani yondashmoqdalar. "Pistali" va "G'arbiy Pistali" uchastkalaridan kuniqa 43 ming 500 kubometrdan ortiq kon massasi qazib chiqarilmoqda. Mavjud 7 ta ekskavator, 5 ta burg'ilash qurilmasidan samarali foydalanilayapti. Yaqin kelgusida "Oltin diyor" uchastksida ma'danlarni qazib olish ishlari boshlandi. 6-gidrometallurgiya zavodini oltin tarkibili ma'dan bilan uzlusiz ta'minlash maqsadida Olmali, Sharqiy Konsoy, G'arbiy Konsoy, Shimoliy Pistali kabi istigbollari maydonlarda geologiya-qidiruv ishlari olib borilmoqda. Kon boshlig'i Zohidjon Norov ekskavator mashinistlari Jamshid Yadgarov, Shahzod Abdurahmonov, burg'ilovchi Furqat Husanov, kon bosh geologi Sherzod Nurmatov, bosh muhandis Ramish Qudratov, kon boshlig'ining umumiy masalalar bo'yicha o'rinsbosari Izzatulla Shodmonov, bosh muhandisning burg'ilash va portlatish ishlari bo'yicha o'rinsbosari O'tkami Qudratovlarning xizmatlarini e'tirof etdi.

Avtogarajda mavjud yuzdan ortiq og'ir yuk, ruda tashiydigan avtoag'dargichlar, avtobuslar, yuklash-tushirish mexanizmlari, yordamchi va maxsus texnika vositalari yordamida "Pistali" koni hamda 6-gidrometallurgiya zavodiga transport xizmati ko'rsatilyapti. Transport uchastkasi boshlig'i Elyor Majidov, yordamchi texnikalar uchastkasi boshlig'i Nodir Fayzulloev, haydovchilar Latif Beknazarov, Murodillo Kamolov, Botir Asadov, Zavqiddin Bo'riyev, Sherali Rahmonov, buldozer mashinistlari Ikrom Aminov, Zayniddin To'ychiyev, Oybek Ismatovlar, barcha ishchi-xizmatchilar, muhandis-teknik xodimlarning sa'y harakatlari bilan avtoga jamoasi zimmasiga yuklatilgan

Nizomiddin SADRIDDINOV.

■ Matbuot anjumani

OAV VAKILLARI "NKM" AJDA:

2024-yilda amalga oshirilgan ishlar yuzasidan xisobot tinglandi

■ Oxiri. Boshlanishi 1-betda

O'tgan yilda "NKM" AJ rahbariyati nomiga O'zbekiston Respublikasi Prezidentining virtual qabulxonasi hamda Bosh vazirining tadbirkorlar murojaatlari ko'rib chiqish qabulxonasasi orgali jami 4 066 ta yozma, og'zaki, elektron murojaat kelib tushgan. Virtual qabulxona orqali jismoniy va yuridik shaxslardan 2 610 ta murojaat kelib tushgan. "NKM" AJ Boshqaruvi raisi - Bosh direktori tomonidan 112 nafar, bosh direktor o'rinsbosari tomonidan 246 nafar murojaatchi qabul qilindi.

2024-yilda "CERT International" tashkiloti tomonidan "NKM" AJga "Korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi" ISO 37001:2016 xalqaro standart sertifikati berildi. Korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarinining samaradorligini oshirish hamda ochiqlik va shaffoflikni ta'minlash yo'nalishida 12 ta banddan iborat chora-tadbirlar

dasturi va kombinat tizimida raqobat to'g'risidagi qonunchilik hujjalari talablarining buzilish xavflarini kamaytirish bo'yicha 9 ta banddan iborat yo'xlaritasi tasdiqlandi va ijrosi to'liq ta'minlandi. Komplayens xizmati tomonidan jami 7 121 ta (6 164 ta buyruq va 957 ta farmoyish) ichki idoraviy hujjat korupsiyaga qarshi huquqiy ekspertizada o'tkazildi.

2024-yilda OAV vakillari va jurnalistlar uchun mas'ul rahbarlar ishtiroyida 16 ta matbuot anjumani, briefing va press-tashkil etildi. Omnaviy axborot vositalarida (Internet, TV, gazeta, radio) "NKM" AJ faoliyati to'g'risida 438 ta xabar, yangilik, maqola, videolavha, reportaj, eshitirish e'lon qilindi.

Tadbirda OAV vakillari va jurnalistlarning savollariga atroficha javoblar berildi.

Dildora KARIMOVA.

Qo'shrabotga bahorning kelishi bilan borliq ko'klam nafasi, tarovatidan kundan-kunga go'zallahmoqda. Ko'pni ko'rgan keksalarimiz aytishicha, yasharish fasli qutlug' qadam bilan kelayapti. Illohim, shunday bo'lsin! Chunki, bu elning fayzu barakasi, dasturxonni to'kinligi ayanan bahorga, uning qanday kelishi bilan bog'liq. Bugun bizning el-elat mana shunday intiqliq va ezgu niyatlar bilan fasllar kelinchagini peshvoz olmoqda.

*Do'stim, tog'ga kelibdi
BAHOR, demak, davom etmoqda hayot!*

Navro'zi olam Zarkentda o'zgacha tantana qilinadi. Hayotimiz go'zal, yoshu keksa bundan shodlanib, tog'-adiru, qirga otnanib, Navro'zni keng nishonlaydi Qadimiy an'analar, udum va qadriyatlar bo'y ko'satadi. Doshqozonlarda sumalak, halim va halisalar, oshlar qilinib, milliy o'ynilar avji barchaga ko'tarinkilik bag'ishlaysi. Dash elining Navro'ziga guvoh bo'lismi istasan-giz, Zarkentga keling!

Har yili shu pallada Janubiy kon boshqarmasining olti ming kishiligi jamoasi ham puxta tay-yorgarlik bilan sharqona yangi yilni shodu xurram kutib olish harakatiga tushadi. Ayni paytda bu sa'y-harakatlar, bayram tadbirilar avjida. Ana shunday quvonchli kunlар arafasida ajoyib xush-xabar yuraklarni entiktiib yubordi. To'rt yuz nafardon ortiq xotin-qiz ishlaysotgan jamaoimiz orasidan qadrla hamkasbimiz, "Zarmitan" maydoni Issi suv ta'minoti va oqova surʼu seksi muhandisi Jamila Sodiqova yuksak mukofot - "Mo'tabar ayl" ko'krak nishonli bilan taqdirlanibdi.

O'tgan yili ayni shu paytda "Zarmitan" koni laboranoti Mastura opa Qudratova shunday nishon-ga loyiq topilgandi. Bu ham davlatimizning kon-

Navro'z bayramini har yili millati, dinidan qat'iy nazar har bir inson o'zgacha orziqish va intizorlik bilan kutadi. Markaziy kon boshqarmasining bo'linmalarida barcha uchun sevimli ayyom katta shodiyona bilan nishonlanadi. Suhbatdoshlarimizning qalblarida ham bahor bayrami chiroli xotiralar bilan muhrangan.

Anna CHERNYAVSKAYA,
AKTB Zarafshan Axborot kommunikatsiya
texnologiyalari markazi xo'jalik mudirasi.

O'zbekistonda tug'ilib, shu diyorda yashayotgan bu rus qizi bahor bayrami va taomlarini yaxshi ko'rishini aytadi. - Sumalak bahor faslining shifobaxsh taomi, u organizmni tetiklashtiradi va kuch-quvvatni oshiradi. Olimlarning ta'kidlashicha, sumalak gipertoniya, gepatit, buyrak, me'da-ichak xastaliklari yaxshavi davo ekan. U qon tarkibini yaxshilab, me'da-ichak faoliyatini me'yoriga keltirish bilan birga asabni ham tinchlantiradi. Men erta bahordan sumalak iste'mol qilishni boshlayman. Bizning marказimizda har yili katta doshgozonda sumalak tayyoranidi. Tuni bilan ko'pchilik bo'lib kovlab, tayyorganum sumalakning oshilishini o'zgacha zavq bilan kutamiz. Ayniqsa, unda tasvirlangan surʼati baraka va ahillik deya izohlaymiz. Korxonamizda ishlab, ayni vaqtida nafaqada bo'lgan ko'plab ishchi-xodimlarimizning uyliqara borib, bayram bilan tabriklab, sumalak targatamiz. Bunday e'tibordan ular behad xursand bo'lismadi, - deydi u.

Abdulla JUMAYEV,
2-Gidrometallurgiya zavodi ishchisi.

- Baloligimda, ayniqsa, Navro'z bayramiga alohida tayyorgarlik ko'rishimiz, uni intiqlik bilan kutishimiz hali-hali yodimda. Navro'zni yodimga soladigan yorqin xotira bor: rahmatli Rohat buvum ikki opamga yangi atlas ko'yaklov sovg'a qillardilar. Ular bayramni aynan o'sha, yangi ko'yaklarda o'tkazishardi. Shundanmi, bu bayramni intizor bo'lib kutardi ular. Biz olti nafer o'g'il nevaralarga o'z qo'llari bilan choponcharla tikib berardilar. Yangi choponlarni kiyib, tuni bilan pishirilgan sumalakni buvum solib bergen kosachalarda qo'ni-qo'shnilariga tarqatardik. Uyimiz yaqinidagi istirohat bog'iga sayilga chiqardik. Qishloqdagagi barchasi qo'ni-qo'shnilar bilan gilam to'shab, bahoriy taomlar tanovul qilib, tomoshalarni miriqib ko'rardik. Bu manzaralarni tasvirlash shunchalik zavqliki, ta'riflashga ba-zida til ojizlik qiladi. O'sha xotiralar meni doim bolaligimga yetaklaydi...

mehnat muhofazasi va xavfsizlik texnikasi bo'yicha muhandis. O'g'il Elmurod "G'ujumsoy" konida mexanik, qizi Sarvinoz esa dorixonha xodimi. Oilasi ibratli, havas qilishga arzigulik. Safimizda shunday baxli hayot poydevorini artagan, ola mustahkamligini ta'minlayotgan, go'zallik va sadoqat timsol bo'lgan, kombinat rivojiga munosib hissa qo'shib kelayotgan go'zal va qadrondan.

ayollarimiz bor ekan, biz ular bilan haqli ravishda faxrlanamiz!

Ha, kunlar isib, borliq butunlay yashillikka burkanmoqda. Beixtiyor shu pallada qalbinga baxshiyona so'zlar qo'yilib keldi: Qishning ham sinib qahri, bahor keldi dildirab. Shovullab yoqqan yomg'ir, bosar qorlar izini. Shabboda esar g'ir-g'ir, chaytar maysa yuzini. Gumburlaydi qaldoq, chokchokidan so'kilari, samodan munchoq-munchoq, oppoq durlar to'kilar. Sim-sim yoqqan tomchilar, chertar qalbar torini. Ko'klam otin qamchilar, yetaklab bahorini...

Yarim tun. Derazadan bahor havosi kirib kelib, ko'ngillarga tetiklik, o'zgacha zavq-shavq bag'ishlaysi. Qo'limdagisi she'riy kitobini varaqlab turib, beixtiyor ajoyib satrlarga ko'zim tushdi. Go'yo bu biz tomonlardagi tabiat mo'jizasi haqidagi yozilgandek.

*Ulkan tog'lar bag'rida bahor,
Chayqaladi ajib shalola.
Chiroy oshib, ko'klam betakror,
Sollanadi qip-qizil lola.*

*Haroratli ulkan xarsang tosh,
Mag'rur turar zalvorli qoya.
Daydi esgan shamollar bebosh,
Oq tush bulut qiladi soyta.*

*Daralarda ko'klam nafasi,
Dimoqlarni qitiqlar islar.
Olam aro qushlarning sasi,
Entiktilar bahoriy hislar.*

*Tog'lar buyuk,
Qoya ulug'vor,
Buloq aytar betakror bayot.
Do'stim, tog'ga kelibdi bahor,
Demak, davom etadi hayot!*

Dildora ATABOYEVA,
axborot va ma'naviyat-ma'rifat
guruhi rahbari.

Rohat MURATOVA,
Zarafshan Axborot kommunikatsiya
texnologiyalari markazi elektromontyori.

Navro'z - Bolaligimda shu bayramni hayajon bilan kutardim. Navro'z bayramining quvonchi, sururi boshqacha edi. Baloligim Toshkent viloyatining tog'li Bo'stonliq tumanidan o'tgan. Olimiz katta, 6 qiz va 5 o'g'il edik. Otam bir necha yillar mas'uliyati lavozimlarda ishlardilar, keyinchalik esa o'rta maktabda o'qituvchi bo'ldilar.

Navro'z arafasida onam hammamizga yangi liboslar tikib kiydirganlarini ko'p eslaysham. Oq-qora yoki oq-qizil atlasedan tikilgan ko'yaklarimizni kiyib, mayda o'rilmang, uchiga sochpopuk taqilgani yaroqchi dilo. Ular bayramni aynan o'sha, yangi ko'yaklarda o'tkazishardi. Shundanmi, bu bayramni intizor bo'lib kutardi ular. Biz olti nafer o'g'il nevaralarga o'z qo'llari bilan choponcharla tikib berardilar. Yangi choponlarni kiyib, tuni bilan pishirilgan sumalakni buvum solib bergen kosachalarda qo'ni-qo'shnilariga tarqatardik. Uyimiz yaqinidagi istirohat bog'iga sayilga chiqardik. Qishloqdagagi barchasi qo'ni-qo'shnilar bilan gilam to'shab, bahoriy taomlar tanovul qilib, tomoshalarni miriqib ko'rardik. Bu manzaralarni tasvirlash shunchalik zavqliki, ta'riflashga ba-zida til ojizlik qiladi. O'sha xotiralar meni doim bolaligimga yetaklaydi...

*Hajiqatan ham, Navro'z - asrlar bo'y xiqlimiz,
har bir ola, har bir xonadon, har bir inson orziqib
kutadigan xursandchilik, go'zallik va nafosat ayomiga aylangan.*

Nafosat ZIYOEVA.

■ Taniqli shoir Odil Hotamov tavalludining 75 yilligiga

Duch kelgan kimsani do'st bilma, shoir,
Pand yegan bag'ringni so'ng tilma, shoir.
Nomindan ulug'roq martabang yo'qdir,
Davralar to'rige intilma, shoir.

O'zbekning ulug' donishmandi Abdulla Oripovning bu to'tligini qachon eslamay, navbahorlik do'stim Odil Hotamning qiyofasi beixtiyor ko'z oldimga kelaveradi. Abdulla aka bu satrlarni minbaru martabalarga o'ch qalamkash ukalarining betoqatligidan ichi achib, xuddiki ularga, ho'-o'v jo'jaxo'rozlar, og'iroq bo'linglar, hech bo'lmasa ana, Odilboydan o'rganinglar, ibrat olinglar, shonshuhrat ketidan yugurib, ShOIR degan muqaddas nomga dog' tushirmanglar, deb hayqirayotgandek bo'laveradi, go'yo. Mansab desa, shuhurat desa, tomdan tashlaydiganlar hamma zamonlarda mo'l-ko'l bo'lgan. Hozir ham yetari, bundan keyin ham kam bo'lmaydi. Bu qavmnning "qiliq"lariga ko'nikib, ajablanmay ham qo'yganmiz, hatto. Shu bois bo'ssa kerak albatta, adabiy davralarda Odil Hotamga o'xshash kamsuqumlar ko'rinish qolgudek bo'ssa, unga havas qiladiganlar ham, hayron qoladiganlar ham, achnadiganlar ham uchraydi.

Kamtalikning turi ham oz emas-da, bu olamda: bir xili zohiran kamtardek ko'rinsa-da, ichida shuhratparastlik, och ayiqday o'krib yotadi; boshqasi joyi poygakdaligini juda yaxshi biladiyu, ammo ichida kim meni to'riga taklit qilaran, deya ko'zlar jal panglab, ichikib turadi; yana bir xili o'tirgan o'rnidan qoniymayotganini kamtarlik niqobiga yashirgancha atayin orqaroqda turadiki, odamlar uni yanayam balandroqqa chiqishga "majbur qilsin", deb. Shunday manzaralarni kutzatganda kamtarlik ham Yaratgan tonomidan beriladigan bebafo ne'mat ekaniga, bunday ne'mat har bandai mo'minga nasib qilavermasligiga yana bir karra ishonging keladi. Ayniqsa, adabiyot ola-mida... Oybek domla, Mirkarim Osim, keyinroq Ma'ruf Jalil, Tilak Jo'ra, Matnazar Abdulhakim, Sadreddin Salim Buxoriy... Undan keyin Odil Hotam, undan so'ng...

2

Esimda, ming to'qiz yuz saksoninchii yilning yoxi. Ikki-uch bo'yinsa-jo'ri Navoiya bordik.

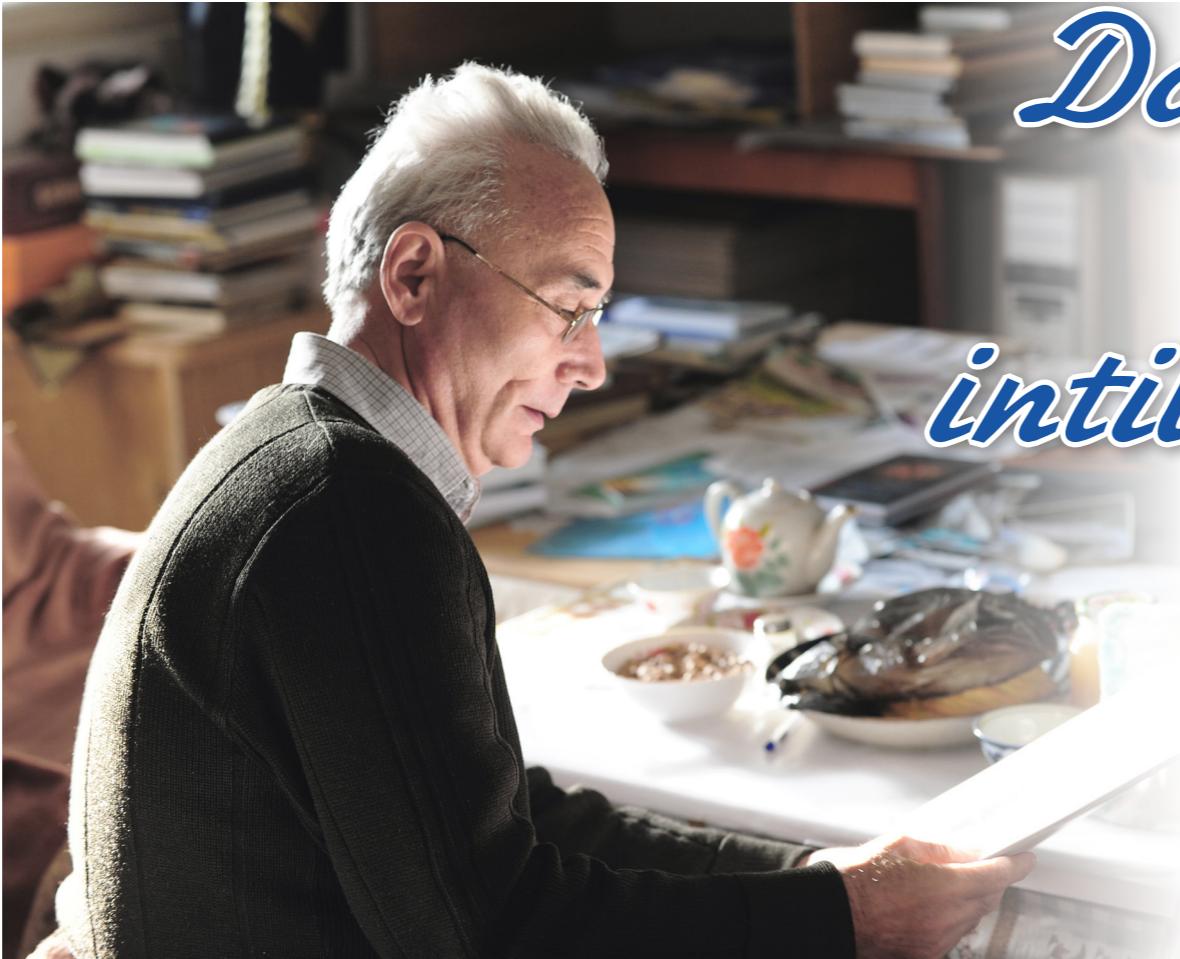
Bu manzulu makonda maqtanchoqilishi Azim Suyunga o'xshamagan bitta ulug' shoir bor! – dedi Malikrabot, Sardoba, Qosimshayx kabi aziz qadamjolarni ziyyorat qilganimizdan keyin Azim Suyun qollari hovada sikkib. – Shu odamga salom bermasdan ketsak, ziyyoratimiz qabul bo'lmaydi! Qani, mening orqamdan – ketdik!

Azim Suyunning izidan yetaklashib Karmanaga, tuman gazetasi joylashtir, bir qavatl binoga kirib bordik. Bo'sag'ada o'rta bo'yli, ko'zlar kata-katta, o'siq sochlari peshonasiga tushgan kishi papiros tutatib turgan ekan. U bizga ko'zi tushgan hamon ichkariga qarab:

– Hey, Odiljon, chiqing bu yoqqa, jo'ralar keldi! – dedi bir quvonch ichra to'lqinani. So'ng: – Azimjon, o'zingizmi? Qaysi shamol uchirdi sizni bu tonomlarga! – degancha peshvoz chiqdi.

– Sog'inch, Ergash aka, sog'inch! Sizni so'g'indim! – deya quchog'ini katta ohib, mezbonni bag'riga borsdi Azim Suyun.

Azim Suyun tanimaydigan odam yo'q ekan Navoiyda. Qayerga borsak, bittasi yugurib keladi: "E, Azimboy aka, bormisiz?!" deb. Mehmonlarga

Daoralar to'rige intilmagan dil

larga mehr beradigan, yo'l-yo'riq ko'rsatadigan odamlar ko'rinmasdi.

Odil Hotam yaratidi ana shunday adabiy kengliklarni. U Karmana gazeti huzurida "Chashma" deb nomlangan adabiy to'garak ochdi. Tuman emas, butun viloyatdagi yoshu qari – ijodkor ahli borki, hammasi talpinadigan bo'ldi "Chashma"ga – chashmadan bahramand bo'lishga. Odil Hotam ham bir ijodkora alohida e'tibor berar, ularning mashqlarini bir ko'z yogurtirib ko'rish uchun emas, astoydi o'qir, "yilt" etgan manzara qidir, topsa yayrab ketardi, fikrini aytardi. Hech kimning ko'krigidan itarmas, hammani talantsilan, deya ilhomlantir, ko'proq o'qib-o'rganishiga da'vat qilardi. Shu tariqda Odil Hotam amali bo'lmasa-da, ijodkor ahli orasidagi eng katta "amaldor"ga aylangan.

Odil Hotamning talabaliligi yillarda hech bir adabiy yangilikdan quruq qolmaslikka intilgani, hammagard yordam berishiga harakat qilgani, hamma ijodkorlar Odilni qidirgani, uning suhbatlardan bahramand bo'lishga oshiqqani, Rauf Parfi, Shavkat Rahmon kabi shoirlar bilan yaqin munosabatda bo'lgani, ularning chin targ'ibotchisiga aylan-gani haqida ham ko'p iliq gaplarni eshitgandim.

Hozir, oradan necha o'n yillard o'tib ketgandan keyin eslab qarasam, o'sha kungi birinchi uchra-

shuvdan so'ng Odil Hotamga bo'lgan havaslarim asta-asta chin hurmatga, ehtiromga aylangan ekan.

3

Albatta, qo'liga qalam ushlaganlarning aksariyati bir-birini taniydi, izzat qiladi, do'stim, deydi. Ammo oddiygina hurmatning sezdirmaygina samimiyo'dostlikka aylanib borishi yurakda ayricha izlar goldirar ekan. U – Karmanada, men – Toshkentda – biz kunda-kunorda uchrashtib, gurunglisib turgan emasak-da, har lahzada Odil Hotamning issiq nafasini sezib turgandeb edim go'yo. Uning Karmanada bir chiroyli ababiy muhit yaratgani, ayniqsa, havasimni keltirardi. Rostini aytish kerak, Odil Hotamgacha Navoiy viloyatida arziguylab muhit yo'q edi. Navoiy Buxorodan ajaralib, alohida viloyat maqomiga ega bo'lganidan keyin ijodiy jarayon deyarli o'z holiga tashlab qo'yilgan, ijodkorining boshini qovushtiradigan, yosh-

Uzoqda turib (endi, o'zimizcha, viloyatda ya-

shab, ijod qilayotganlarni shundoq deymizda...), adabiyotni kuzatib borish ham har kimning qo'li-

dan kelavermaydi. Odil Hotam adabiyot olamida sodir bo'layotgan voqealarning hammasini diq-

qat bilan kuzatib, o'qib, o'ziga ma'qul tushganlar-

ri to'grisidagi fikrlarini mualiflarga yetkazishden erinmaydigan ijodkorlar xilidan edi. Masalan, "El

suv ichgan daryolar"degan kitobim chiqqanida bi-

rinchi bo'lib o'z taassurotlarini bildirgani hech qachon esmidan chiqmaydi. "Men shoirman, istasa-

ning shu..." degan kitobimga ham eng avval ko'p

ko'rkam maqola yozgan va "Karmana ovozi"da

chiqarib, menga yuborgan edi.

Ham ijodi, ham ishi bilan el-yurt muhabbatiga sazovor bo'lganlarni tilga olingan Buxoroda Sadreddin Salim Buxoriy, Navoiyda Odil Hotam qiyofalari namoyon bo'ladi. Tasbeh donalaridek sarangan, quyosh peshonasidan o'pgan ijodkorlar...

4

Har kim ekkani - o'radi.

Har kim ekkani - teradi.

Odil Hotam ekdi – mevali nihollar ekdi. Mehr berdi, ko'kartirdi. Nihollar daraxt bo'lди. Daraxtlar gulladi. Gullar mevaga aylandi. Ne-ne dillar baha olayotir bugun serhosil daraxtlarning shirin mevalaridan. Hatto, Odil Hotamning o'zi ham!

Mana Vafquoql - Vafo Fayzulloh. U ustoz qalbidan to'kilgan durlarni bitta-bittalab yig'di, jamla-di, katta kitob qildi. "Xirmon" degan nom qo'yib, nashrga tayyorladi. "Xirmonga baraka" degan so'zboshi yozdi kitobga. Go'zal so'zboshi, samiyi so'zboshi, aqlli so'zboshi, shoirning shoirga mehri ufurib turgan, shogirdning ustozga muhabbat ko'pirib turgan so'zboshi.

Otangizga rahmat Vafquoql, uka.

Har kimga Xudoyim Sizdek shogird ato qilsin!

5

Yugorida eslaganlarim – Odil Hotamning odamligi, odamgarchiligi aloqador ayrim chizgilardir. Bunday fazilatlar, aslida, aqli raso har bir insonda bo'lishi kerak bo'lgan oddiy va tabiby hisosalar hisoblanadi. Agar Yaratgan ul bandasini shul oddiy xislatlardan qismagan bo'ssa, albattra...

Odil Hotam degan yaratining chin qiyofasi esa uning o'zligida, shoirligida, katta, juda KATTA ShOIRligidadir. Serfikr, jozibali, mehnatkash, o'z osmoni, o'z yeri, o'z dunyosiga ega so'z san'atkorligidadir.

Qitmirlik, qing'irlik, g'ayirlik, ikkiyuzlamachilik, manfaatparastlik deyilmas fasonlardan xoli; goh g'amgin va shiksta, goh toshqin va shiddati, hamisha kuch va g'ayratga to'la, o'qigan sayin o'qiging, o'ylagan sayin o'ylaging keladigan – o'qib to'ymaydigan mumtoz she'riyat. Vafo Fayzulloh bilan ta'riflab bo'lmaydigan olmosdek serjilo bu she'riyatning ayrim qirralarini izohlashga in-tilgan "Xirmon"ga yozgan so'zboshisida Oyning Yerga qarab turgan tonomini, Oyning bizga ko'ri-nib turgan ziyanlarini ta'rifiaydi. Oyning orqasidagi siru sinoatlarini, to'fonu bo'rontarlarni, gulzoru cha-manlarni, cho'lu biyobonlarni, bog'u bo'stonlarni, hayotni, dunyonni ko'raman deganlar esa, albattra, Odil Hotamni o'qisin, "Xirmon"ni o'qisin, deydi.

6

Odil Hotam haqidagi muxtasar kechinmalarimini ustoz Abdulla Oripovning so'zlarini bilan boshlangan edim, oxirini ham yana ulug' shoirning satrlari bilan yakunlagim keldi:

Shoir deganlari shahidir – unsiz,

Uchinchini dunyodir – kunduzsiz, tunsiz.

Bola kabi kular, biroq ko'za yosh,

Bola kabi yig'lar va lekin unsiz.

Abdusaid KO'CHIMOV,
O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan jurnalist.

2025 yil, 6 yanvar.

■ Люди нашего комбината

ВОСПИТАН БЫТЬ ЗАЩИТИНИКОМ

В феврале 2025 года на заседании Республиканской Межведомственной комиссии Республики Узбекистан за вклад в обеспечение безопасности категорированных и особо важных объектов Республики Узбекистан Почётной грамотой награждён Максим Юрьевич Бочкарёв, начальник отдела по координации деятельности подразделений ведомственной военизированной охраны (ВВО) АО «НГМК». Весь его трудовой путь посвящён служению Родине, поскольку желание защищать присуще ему с детства.

– Мы с братом рано остались без отца, поэтому все заботы о доме и о нас взяла на себя мама – Татьяна Константиновна, – говорит Максим Юрьевич. – Жили мы в посёлке Тинчлик, мама работала лаборантом на Навоийском электрохимическом заводе. Понимая всю тяжесть, которая легла на её плечи, по мере возможности, а также в силу нашего юного возраста мы старались ей помогать. На работу мама уезжала рано, возвращалась поздно, и я провожал её на служебный автобус, до остановки которого шли 10 км по стели, и встречал. В общем, был я охранником...

Вырастить сыновей – задача не из легких. Татьяна Константиновна старалась воспитывать их достойными людьми, настоящими мужчинами. Поэтому по-настоящему занята спортом, а затем и прохождение срочной военной службы в армии. По словам Максима Юрьевича, он благодарен ей за такое воспитание. Ведь со стороны мамы был контроль, а не бесконечная опека. Армия стала хорошей школой жизни: именно здесь он выучил узбекский язык, стал самостоятельным и хозяйственным, а заодно определился с будущей профессией – получил рекомендации от командования на работу в рядах правоохранительных органов Республики Узбекистан.

Максим Бочкарёв – кандидат в мастера спорта по рукопашному бою, имеющий спортивные разряды по гривому спорту, пауэрлифтингу – как нельзя лучше подходил для данной сферы деятельности. Далее на службу в правоохранительных

органах он получил разряды по стрельбе, троеборью, пятиборью, десятиборью, звание судьи I категории по военно-прикладным видам спорта. На его счету много призеров с парашютом, глубоководные погружения с аквалангом и другое. Словом, 15 лет службы запомнились как ответственный, интересное и поучительное время, а также закалили его характер, его убеждение в том, что мужчина обязан быть защитником Родины, её границ, народом и суверенитетом.

В 2013 году Максим Юрьевич продолжил трудовую деятельность в Цехе сетей и подстанций Навоийского горно-металлургического комбината в должности заместителя начальника цеха по безопасности, где проработал более 10 лет.

– За годы работы в ЦСиП многое узнал о производстве, – вспоминает он.

– Энергетики очень грамотные люди, специалисты своего дела, от них многое узнал о системе энергоснабжения производственных объектов комбината и города Навои. Позже в связи со структурными изменениями в ЦСиП, за мной закрепили дополнительные объекты – ЦНИЛ и ЦЛ КИПиА.

– Когда Максим Юрьевич пришёл к нам в цех, поняли, что этот человек в силу своего военного характера, расставит всё на свои места. Ведь характер военнослужащего проявляется в его силе и вспышки, целе定向 и принципиальности в вопросах, – рассказывает ведущий инженер ЦСиП Дилорум Мухамедкулов.

– Ему присущи такие качества как дисциплинированность, решимость, твёрдость

и настойчивость. Благодаря его дальним советам наши склады и помещения для хранения архивной документации стали образцовым примером для других подразделений. При поддержке руководства цеха, для более качественной работы и службы, создал хорошие условия для подразделений охраны – отремонтировал помещение, снабдил бытовыми приборами первой необходимости. Сейчас мы понимаем, что его требования были обоснованными и правильными. Стараемся сохранять заведённый им порядок. Для нас его советы остались как требования инструкций, которые мы не можем нарушать.

– Максим Юрьевич внёс большой вклад в физкультурное движение коллектива цеха, мотивировал нас к занятиям спортом, что благотворно сказывается на выборе приоритетов работников цеха – стремление к здоровому образу жизни, – поделился инженер по комплектации (ответственный за спортивный сектор) Шукрат Ашуров. – Именно по его инициативе на всех участках цеха появились небольшие спортивные площадки – тренажёрные, волейбольные, футбольные. Зачастую после работы организовывал игры по волейболу, настольному теннису, футболу, добивался приобретения поощрительных призов для лучших спортсменов. Сборная команда ЦСиП практически ежегодно становится победителницей в Спартакиаде среди команд подразделений НГМК II группы.

– При всей своей требовательности, Максим Юрьевич очень отзывчивый человек, не делит людей по статусу. Ему присущ осознанный и индивидуальный подход к каждому. К эмоциональным его качествам можно отнести чувство соперничества, ответственности за успешное выполнение поставленных задач, – говорит секретарь руководства ЦСиП Альфия Тухватшина. – Абсолютно бескорыстный и внимательный человек, который до сих пор помнит дни рождения каждого работника в цехе и не забывает поздравлять. Мы все вспоминаем его только добрыми словами.

Еще один неоспоримый факт, который свидетельствует о том, насколько инициативно и ответственно М.Ю.Бочкарёв относится к своей работе, к повышению авторитета комбината. На протяжении 8 лет по указанию руководства режимной службы комбината он занимается подготовкой работников подразделений ВВО для участия в соревнованиях республиканского масштаба, которые проводят межведомственные комиссии по охране особо важных и категорированных объектов Республики Узбекистан. За это время сборная команда НГМК 5 раз становилась победительницей этих соревнований и трижды занимала второе место, что свидетельствует о высокой профессиональной подготовке работников охраны комбината.

– Сборную команду НГМК для участия в респуб

■ Ramazon – muborak oy

Ramazonda katta-kichikning himmati jo'sh urib ketadi, yordamsevar bo'lib qoladi, ehsonlar, hadyalar qiladi, yana savob olib qolishning turli yo'llarini o'ylab topadi va topganlaridan zavqlanadi...

Xato qilib qo'ymaylik

Ana shunday savob ishlardan biri, masjidlarda tarovehga kelgan namozxonrlarga suv tarqatishdir. Chunki iforda taomlanib kelib, ikki soatdan oshiqrog'lik turib namoz o'qiyotgan odam chanqaydi, albatra. Shuning uchun ham respublikamizdag'i taroveh o'qiyotgan masjidlarning hammasida suv tarqatish ezgu an'anaga aylandi.

Ammo kecha tarovehda bu ishning bir nozik jihatni e'tiborimni tortdi. Namoz boshlanganida chanqamasman deb o'yab suv olmaganidir. Biroq 12 rakatdan keyin chanqoq zo'rlik qildi. Borib eshil oldiga qo'yilgan xaltadan bir baklashka suv olib kelib joyimga o'tirdim-u, nima qilishni bilmay goldim. Chunki suv idishchasiga Allohning ismi yozilgan edi. Atrofdagilarining hammasi suv idishlarini qarshisiga yoki yoniga

yotqizib qo'ygan. Ular, balki Rabbimizning oti yozilganga e'tibor qilishmagandir, balki nima qilishni bilsandan shunday qilishga majbur bo'lgandir. Cho'ntakka solib qo'ya olmaysiz – namozga xalaqt qiladi...

Unga nima deb yozilgan deng: "Allohim, dunyo molida ko'zim yo'q, ammo bi qo'lingda ko'nglim bor. Uni menga, meniunga xayrli bir shaklda nasib ayla". Bu duoning ma'nosini unchalik yaxshi tushunmadimi, ammo yaxshi niyat bilan yozilgani aniq. Alloh taolordan umidi bor, go'zal xulq sohiblardan birining iltijosi. Biroq o'sha savob talab yurtdoshimiz bu suv idishlarining yerda, oyoq ostida turib qolishini o'ylamagan bo'masa kerak.

O'zi shu duoning tagida "Ramazon muborak" degen yozuvni bor. O'shaning o'zi kifoya edi. Hamma-

mizning ham Rabbimizdan so'raydiganlarimiz ko'p. Ammo bu ishda satokorlardan bo'lib qolmaylik, azizlar.

"Kashful-mahjub" asarida keladiki, ma'rifat taxti va

Ro'zaning salomatlikka ta'siri qanday?

Allohga shukrlar bo'lsinki, barchamiz musulmonmiz va bizga islam rivoji uchun keng yo'l ochib berilgan yurtda yashamoq nasib etgan. Barchamiz tong sahrala qalba iymon bilan uyg'onib, ro'za tutmoqqa tutinamiz. Ramazon oyi ne'matlaridan tuyassar bo'lish istagida bo'lganlar orasida kattayu kichikni uchratamiz. Shu o'rinda bir savol tug'iladi: ro'za tutish organizm uchun salbiy ta'sir ko'rsatmaydimi?

Keling, ro'zaning salomatlikka ta'siri ko'rib chiqsqak. Shayx Muhammad Sodiq Muhammed Yusufining "Habid va hayot" kitoblarida ro'za insonning sog'ligiga foyda bo'lishi quyidagi jihatlarda ko'rsatilgan:

Ro'za tutgan odamda semizlikka qarshi monelik paydo bo'ladi. Ro'zador ruhiyitiroblardan ham saqlanadi.

Ro'za buyrakda toshlar yig'ilishidan saqlaydi. Chunki ro'za tutgan odamning qonida sofa ko'payib, kalyuzlari to'planishini man qiladi. Shuningdek, ro'zador peshobida siyidit yo'llardagi tuzlarning to'planib qolishini yo'qotadigan modda ko'payishi ham ilmiy ravishda isbot etilgan. Ro'za inson jismini uning to'qimalasida to'planib qoladigan zaharli modda-

lardan tozalashga yordam beradi. Ro'za jinsiy maylning kuchini qirqadi. Bu ayniqa, yoshlar uchun juda foydalib, jismi turli asabiylari va jismoni iztiroblardan saqlaydi.

O'smirlarning ro'za tutishiga kelsak, balog'atga yetgan insonlarga gina ro'za farz qilingan. Balog'atga yetmagan yosh bolalarga ro'za farz emas. Lekin ota-onava bolaga mas'ul bo'lgan kishilar, agar bolaning toqati yetsa, uni ro'za tutishga targ'ib qilsalar yaxshi. Bu holatda bolaning jismi, quvvati, ob-havo inobatga olingani ma'qul. Agar bola ro'zasini ochib qo'ysa, uni qazo tutishga majburlanmaydi, chunki bu unga og'irlik qiladi.

Shifokorlar quyidagi xastaliklar bilan og'iganlar ro'za tutmaganlari ma'qul deb hisoblashadi:

— qandli diabet 1 turi;
— o'tkiz va surunkali oshqozon-ichak kasalliklari qo'zish davrida;

— og'ir buyrak xastaliklari;
— og'ir darajali kamgonlik.

Kitoblarda aytilishicha, kasal kishiga ro'za tutmaslikka ruxsat etilgan. Kishi ro'za tutish sababli kasalligining kuchayishi, tuzalishining sekinlashishi yoki bir ariozasiga talofot yetishidan qo'rqa, ro'za tutmasligi mumkin. Xasta kishi tuzalanganidan so'ng Ramazon oyida tutmagan kunlarining ro'zasini qazo qilib tutib beradi.

Ro'za tutish salomatlikka zarar emas, balki foyda. Ammo bunda ham tana imkoniyatlarini inobatga olish kerak. Ro'za tutaman deb organizmni zo'riqtirish, xastaliklarning kuchayib ketishiga yo'l qo'yish ham nojoiz. Zero, tana ham Allohnинг bizga bergan omonatni, uni avayalamoq lozim.

Manbalar asosida
A.AXMEDOVA tayyorladi.

■ Minnatdorchilik

MEN SIZDAN DAVO TOPDIM...

Yoshim etmish sakkizda. Ichki ishlar organlari tizimida chorak asr xizmat qildim. Harbiy xizmatni o'tash davrida xastalanib, harbiy tibbiy-mehnat ekspert komissiyasi xulosasiga asosan, harbiy xizmatga noloyiq deb topildim va harbiy xizmat ro'yxatidan chiqarildim. Menga ikkinchi guruh nogironligi belgilanib, pensiyaga chiqarildim.

Nafaqaga chiqqanimidan so'ng, o'n to'rt yil Navoiy shahar "Gulzor" malla fuqarolar yig'ini raisi, uch yil "Lochin" mahallasi posbonlar tuzilmasi sardori bo'lib ishladi. Mahalla tizimidagi xizmatlarim qadrlanib, 2001-yilda "O'zbekiston Respublikasi mustaqilligining o'n yilligi" esdalik nishoni, 2004-yilda esa "Shuhrat" medali bilan taqdirlandi.

Muhtaram Prezidentimizning qoilona siyosati xalqimizning turmush fayrovnligini yaxshilash, nafaqaxo'r va nogironlarni ijtimoiy himoyalashga qaratilgan. Hozirda tibbiyot sohasida amalga oshirilayotgan ishlar ham shundan dalolat berishi ayni haqiqatdir.

Men yaqinda O'zbekiston Respublikasi IIVning Samarcand shahrida joylashgan Reabilitatsiya markazida davolanih chiqdim. Reabilitatsiya markazida davolaniuvchilarning salomatliklari tiklanishi uchun barcha sharoitlari muhammoq qilingan. Shifo maskanida fizioterapiya, massaj muolajalari, kasalliklari aniqlash bo'yicha laboratoriyalari hamda mazkur maskanning sport zalida turli xil trenajorlar, shuningdek, shinamiga kutubxonasi mavjud bo'lib, turli xil adabiy va badiiy kitoblar zaxirasiga ega. Xonalar televizor, isitish va sovitish vositalari bilan jihozlangan, ozodalik posbonlaring doimiy nazoratida. Ovgatlar davolovchi shifokorlar va bemorlarning istaklari asosida sifatli tayyorlanadi va ovqatlanish vrach-diyetolog nazartida ostida amalga oshiriladi.

Muhtaram Prezidentimiz Sh.M.Mirziyoyevning "Tibbiyot xalq bilan davlat o'rtafigi muqaddas bo'rik'irdi" degan so'zleri barcha tibbiyot xodimlariga dasdur bo'lishi kerak deb uylayman. Reabilitatsiya markazida o'z kasbiga cheksiz mehr quygan, chin ma'noda fidoiy insonlar mehnat qila o'tganliklari amin bo'ldim. Mazkur tibbiyot muassasasi shifokorlar va barcha xodimlaridan behad minnatdormon.

Markaz boshlig'i N.Karimova, markaz boshlig'ining davolash bo'yicha o'rinosasi A.Musayev, reabilitatsiya bo'limi boshlig'i D.Rabbimov, fizioterapiya bo'limi boshlig'i L.Kim, tajribali shifokorlar – terapevtlar T.Muratova, G.Salomova, endokrinolog N.Bahriyev, kardiolog Sh.Ahadowa, qo'li yengil hamshiralari Z.Xalilova, M.Xalilova, K.Xolboyeva, Ch.Eshqobilova, massajchi xodima Ye.Safarova, kichik hamshiralari S.Ochilova, Z.Jumayevalarning nomlarini alohida ta'kidlashni istayman. Reabilitatsiya markazi jamosini Navro'z bayrami munosabati bilan qizg'in tabriklab "Men sizdan davo topdim, jonga-jon shifokorlar!" deyman.

Fayzullo JUMANAZAROV,
IIV pensioneri, iste'fodagi kapitan.
Navoiy shahri.

■ Sport

SOG'LOM INSON – SOG'LOM MILLAT

Har bir uchquduqlik mohiyatan sport salomatlik garovi ekanligini yaxshi his etadi. Konchilar va metallurglar shaharchasi bo'lgan bu maskanda sportning barcha turlari bilan shug'ullanishga imkoniyati etari.

Prezidentimizning "Jamoaviy sport turlarini rivojlantirish va iqtdorli yoshlarini sarabali olish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'grisida"gi qarori sport-sevar uchquduqliklarning ruhani ko'tardi. Shimoliy kon boshqarmasi ishchi-xodimlariga munosib mehnat sharoitlari yaratish barobarida ularning sport musobaqalarida faol qatnashishi, sportni ommalashirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Ma'ruf Isroilov "Sharqiy" konida chilangar-ta'mirovchi bo'lib ishladi. U konchiliq kollejini bitirib, olyi ma'lumot olish uchun sport yo'nalishida ta'lim oldi. Ma'ruf sport murabbiysi sifatida maktabda emas, Shimoliy kon boshqarmasida ishslashni tanladi.

Tumandagi 20-maktabda o'qish barobarida "Lochin" sport majmuasida suzish, gandbol bilan shug'ullanishganman. Hozirgi Navoiy davlat universitetida o'qib yurgan paytlarim, ilgari Navoiy davlat pedagogika instituti edi, 2019-yilda voleybol bo'yicha viloyat terma jamaosida ishtiroy etib, O'zbekiston championi bo'lganim. Shunda jamaoviy sport men uchun ekanligini his etdim va Uchquduqqa qayti,

safdosholarim ishlayotgan Shimoliy kon boshqarmasi ishga kirdim. Ishdan bo'sh vaqtlarimizda sportni bali zib uchun hordiq maskani. "Lochin" sport majmuasida ham tuyaygorlik ko'ramiz, ham turli musobaqalar o'tkazamiz. "Sharqiy" konada yuzlab sportsevar yoshlar bor. Og'ir mehnat kundan so'ng mushaklar bo'sh qolmasligi kerak, degan shior bilan ularni sport bilan chiniqtiramiz, – deydi Ma'ruf Isroilov.

Yaqinda ishchi-xodimlarni ommaviy sport turlariga jaib etish va sog'lon turmush tarzini targ'ib etish maqsadida, Shimoliy kon boshqarmasida faoliyat yuritayotgan xotin-qizlar hamda erkaklar o'tasida sportning voleybol turi bo'yicha tashkil etilgan "Direktor kubogi" musobaqalar yurakunga yetdi. 20 kundan ortiq davomi etgan bu musobaqada erkaklar o'tasida "Sharqiy koni" jamaosi faxri 1-o'rinni qo'tg'a kiritdi. Bunga ko'philik tan berdi. Chunki jamaoda bir paytar champion bo'lgan Ma'ruf Isroilovdek yigit bor-da!

Laylo KARIMOVA.

Gazeta har oyda ikki marta chop etiladi va "Navoiy kon-metallurgiya kombinati" AJ, "Navoiyuran" DK, "NKMK jamg'armasi" DM bo'linmalariga tarqatiladi. Bahosi kelishilgan narxda.

Gazeta "Konchilar hayoti" gazetasi tahririyatida terildi va sahifalandi. "Noshir Lux" MChJ bosmaxonasida ofset usulida bosildi. Bosmaxona manzili: Samarqand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy.

■ Ogohlilik

KIBERJINOYATCHILARDAN EHTIYOT BO'LING!

Bugun dunyo bo'ylab kiberxavfsizlik tushunchasi keng qo'llanilib, uning ahamiyati borgan sari to'liqroq e'tirof etilmoqda. Bu faqat kibermakonda (ya'ni, Internet tarmog'iда, axborot tizimlarida) xavfsizlikni ta'minlashga yo'naltirilgan strategiyalar, uning tamoyillari va kafolatlari hamda inson resurslari orqali amalga oshiriladigan chora-tadbirlar hamda vositalar majmuidir. Kiberjinoyatchilik tushunchasi axborot-kommunikatsiya texnologiyalari sohasidagi ko'plab turdag'i jinoylatlarni o'zida birlashtirgan.

Bunda jinoylatchilar o'zlarini qiziqtingan "ob'ektlar"ga moddiy va ma'naviy zarar yetkazishni o'z oldiga maqsad qilib qo'yadi. Afsuski, uni sodir etuvchi kimsalar doirasida esa yildan-yilga kengayib borayotganini hayotning o'zi ko'rsatib turibdi.

Kiberfirbgalrikning yaqqol ko'rinishi – jabridydaning moliyaviy ma'lumotlari o'g'inchada qo'lg'a kiritgan holda, unga moddiy va ma'naviy zarar yetkazish hollari keng tush olsaqligida. Bunday kimsalar istalgan odamlarga Internet tarmog'i orqali bog'lanib, o'zlarini nishondagilarning go'yoki vaqt etgan chet ellik qarindoshlarining rasmiy vakillari deb tanishadirilar va "marhum"lardan qolgan katta mijordargi pul mablag'larini qo'lg'a kiritishda yordam berishni taklif qiladilar. Buning uchun ular "o'lia"laridan hujjatlarini rasmiylashtirish uchun shaxsga doir ayrim hujjatlar nusxalarini yuborish (bu, avvalambar, shaxsiy axborot xavfsizligi me'yorligiga to'g'ri kelmaydi); "marhum"lardan qolgan pullarni "meroso'x"larga to'liq o'tkazish (rasmiylashtirish) uchun ma'lum mijordargi pul mablag'i (masalan, 2000 AQSh dollarri) yuborishni so'rashadi.

Yer yuzida bunday firbgalrikning domiga tushgaran hisobidan "hujjatlarini rasmiylashtirish" uchun kelib tushadigan millionlab odamlarning mablag'larini yig'in-

disi qanchalik katta miqdorda bo'lishini tasavvur qilish qiyin emas.

Kiberjinoyatchilikka qarshi kurashinda eng samarali vosita Internet-madaniyatidir. Internet-madaniyat (kibermadaniyat deb ham ataladi) virtual tarmoqdagidagi ijtimoiy ongga salbiy ta'sir etuvchi, ya'ni vayronkor-buzg'unchi, axloq me'yorlariga to'g'ri kelmaydigan va noxolis mazmunda axborotlardan foydalananligi onglibi rashiqda.

Ta'kidlash joizki, bugungi kunda Internet olamida keng uchrayotgan jinoylatlar, jumladan, g'oyaviy va texnik (xakerlik) buzg'unchiliklar jinoylatchilar va jabrdiyalarning Internet-madaniyat me'yorlariga to'g'ri kelmaydigan va noxolis mazmunda foydalananligi onglibi rashiqda. Umidjan HAZRATOV, Navoiy viloyati IIB NKMK IIB xodimi.

■ 24 марта – Всемирный день борьбы с туберкулезом

Каждый год 24 марта мир объединяется в борьбе с одним из самых древних и опасных инфекционных заболеваний — туберкулезом. В 1882 году немецкий микробиолог Роберт Кох объявил о сделанном им открытии возбудителя туберкулеза, а в 1905 году получил Нобелевскую премию в области медицины. В 1982 году по решению Всемирной организации здравоохранения и Международного союза борьбы с туберкулезом и легочными заболеваниями 24 марта стал Всемирным днем борьбы с туберкулезом.

ВСЯ ПРАВДА О ТУБЕРКУЛЕЗЕ

С момента своего открытия туберкулез остаётся одним из наиболее серьёзных вызовов для человечества, унёсшим миллионы жизней и оказавшим влияние на историю медицины. Несмотря на значительные усилия в борьбе с этим заболеванием, проблема до сих пор остаётся актуальной для глобального здравоохранения.

Всемирная организация здравоохранения отмечает, что в 2023 г. туберкулез был диагностирован у 8,2 млн новых пациентов и это самый высокий показатель с 1995 г. В результате заметного подъёма заболеваемости туберкулез вновь стал ведущей инфекционной причиной смертности, вытеснив с этой позиции COVID-19. Кроме того, распространение туберкулеза с множественной лекарственной устойчивостью остаётся кризисным фактором общественного здравоохранения.

Если возникают вышеупомянутые симптомы, следует обратиться в поликлинику, где специалист проведет обследование: флюорография грудной клетки или рентгенография, даст направление на обследование мокроты современными методами - микроскопию мокроты, культивирование, то есть посев, диагностические экспресс - тесты Xpert MTB/RIF Ultra; проведет специфические тесты туберкулину кожную пробу (проба Манту, Диаскинест) или анализ активности гамма-интерферона (IGRA) и обязательно найдет причину.

Четверть населения мира инфицирована M. tuberculosis; эти люди не больны, но риск заболеть туберкулезом на протяжении жизни у них составляет 5–10 процентов. Т